

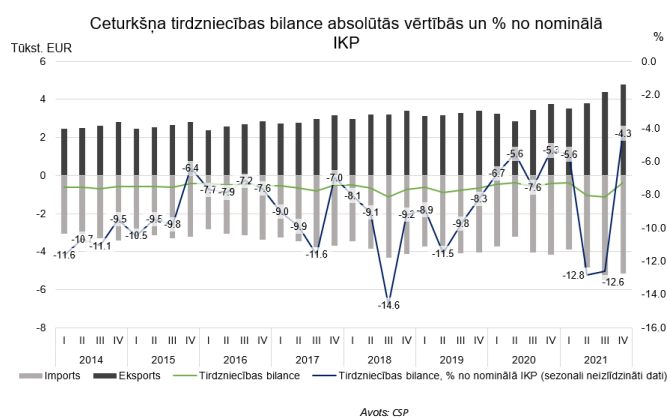
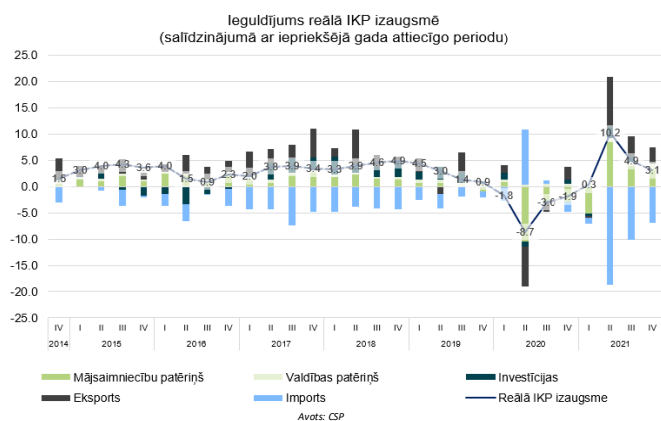
Fiskālās disciplīnas
padome

2021. gada IV ceturkšņa makroekonomisko rādītāju monitorings

Saskaņā ar CSP publicētiem datiem, 2021. gadā IKP pieaugums sasniedza 4,8%. Reālais IKP 2021. gada IV ceturksnī bija 7,0 mljrd. eiro. Salīdzinot ar 2020. gada IV ceturksni, IKP pieauga par 3,1% (sezonāli koriģēti dati), bet salīdzinot ar 2021. gada III ceturksni IKP samazinājās par 0,1%. Skatoties strukturāli, IKP šajā ceturksnī pozitīvi ietekmēja pieaugums mājāsaimniecību patēriņā (+3,5%), eksporta pieaugums (+3,1%) un valdības patēriņš (+0,9%), bet pamatkapitāla veidošanā bija kritums 0,1%. Ekonomikas atkopšanās pozitīvās tendences aizēnoja straujais inflācijas kāpums. 2021. gads sākās ar 0,1% deflāciju, bet jau noslēdzošajā ceturksnī inflācija sasniedza 7,1%. Gada inflācijas rādītājs sasniedza 3,3%.

Makroekonomiskie rādītāji (sezonāli izlīdzināti)	2019 faktiskie dati					2020 faktiskie dati					2021 faktiskie dati					Prognoze (14.06.)					2021 Izpilde/prognoze
	I	II	III	IV	2019	I	II	III	IV	2020	I	II	III	IV	2021	2021	2022	2023	2024		
Reālais IKP izaugsme	4.5%	3.0%	1.4%	0.9%	2.5%	-1.8%	-8.7%	-3.0%	-1.9%	-3.8%	0.3%	10.2%	4.9%	3.1%	4.8%	3.7%	5.0%	3.5%	3.4%	Augstāk par prognozēto	
IKP izaugsme	8.7%	6.0%	3.6%	2.4%	5.1%	0.0%	-9.3%	-4.2%	-1.9%	-4.0%	2.5%	16.8%	13.4%	13.4%	11.8%	6.9%	8.5%	6.2%	5.3%	Augstāk par prognozēto	
Inflācija (PCI)	2.9%	3.3%	2.9%	2.2%	2.8%	1.9%	-0.4%	0.0%	-0.6%	0.2%	-0.1%	2.3%	3.8%	7.1%	3.3%	2.0%	2.4%	2.2%	2.0%	Augstāk par prognozēto	
KP deflators	4.0%	2.9%	2.1%	1.5%	2.6%	1.5%	-0.8%	-0.9%	-0.1%	-0.1%	2.2%	6.2%	7.9%	9.9%	6.7%	3.1%	3.3%	2.6%	1.9%	Augstāk par prognozēto	

Avots: CSP, FDP, FM.

Ekonomiskās attīstības priekšrocības 2021. gada IV ceturksnī

Eksports turpina stiprināt IKP pieaugumu. Latvijas preču eksports IV ceturksnī pieauga par 27,5%, no kuriem lielākā nozīme bija eksportam uz ES valstīm (+26,9%). Eksports uz NVS valstīm ceturtajā ceturksnī samazinājās par 0,3%, bet par 1% pieauga eksports uz Citām valstīm. Sadalījumā pa galvenajiem tirdzniecības partneriem IV ceturksnī 19% eksporta attiecināmi uz Lietuvu un 11% eksporta attiecināmi uz Igauniju. Apmēram 7% eksporta attiecināmi uz Apvienoto Karalisti, Krieviju un Vāciju, uz Dāniju 4% un uz Zviedriju 5% no Latvijas eksporta kopapjoma.

Bezdarba līmeņa samazināšanās norāda uz ekonomikas izaugsmes stabilizēšanos. Reģistrētā bezdarba līmenis pēc NVA datiem IV ceturksnī vidēji bija 6,4%. Saskaņā ar sezonāli izlīdzinātiem CSP datiem par faktisko bezdarba līmeni, IV ceturksnī tas bija 7,3%. Kopumā 2021. gadā bezdarba līmenis bija 7,6%, kas ir par 0,5 %punktiem mazāk nekā 2020. gadā.

2021. gads rūpniecības nozarei kopumā bija veiksmīgs, lai gan to negatīvi ietekmēja izmaksu kāpums. Rūpniecības produkcijas apjoms IV ceturksnī, salīdzinot ar 2020. gada IV ceturksni pieauga par 6,6%. Gada laikā varēja vērot strauju rūpniecības apjoma pieaugumu II ceturksnī, bet turpmāk un līdz gada beigām šis augsme ik ceturksni sabremzējās, tā IV ceturksnī salīdzinot ar III ceturksni rūpniecības produkcijas apjoms EUR samazinājās par 1,3 %punktiem. Pretēja situācija vērojama rūpniecības nozares apgrozījuma pārmaiņās % pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Vēl I ceturksnī apgrozījums kāpa par 6,6%, bet periodā no II-IV ceturksnim apgrozījuma kāpums vidēji bija 25,4%, kas atspoguļoja straujo inflācijas kāpumu un arī rūpniecības izmaksu pieaugumu.

Ekonomiskās attīstības ierobežojumi 2021. gada IV ceturksnī

Darbaspēka trūkums, strukturālas pārmaiņas darba tirgū un arī inflācija turpina stimulēt darba samaksas pieaugumu, kas nav saistīts ar produktivitātes kāpumu. Vidējā bruto darba samaksa IV ceturksnī pieauga par 12,5% sasniedzot 1336 EUR, vidēji gadā pieaugums bijis 11,8%. Gada griezumā vidējais darba samaksas pieaugums ir līdzīgs sabiedriskā (+11,8) un privātā (+11,9) sektorā. Tomēr reģionu griezumā darba samaksas atšķirība starp Rīgu un Pierīgu un pārējiem reģioniem paplašinās. Gada pēdējā ceturksnī Rīgas plānošanas reģionā darba samaksa bija lielāka par 61% nekā Latgalē, 42% nekā Vidzemē, 31% nekā Kurzemē un 30% nekā Zemgalē.

Ekonomiskās aktivitātes līmenis atpaliek no iepriekšējo divu gadu rādītājiem. Lai gan bezdarba līmenis samazinās, ekonomiskās aktivitātes līmenis ir zemāks salīdzinot ar 2019. vai 2020. gada vidējiem rādītājiem. 2021. gada IV ceturksnī ekonomiskās aktivitātes līmenis bija 67,7%, tās pats kā gada rādītājs. Tas ir par 2,2 %punktiem mazāk nekā 2020. gadā un par 1,7 %punktiem mazāk nekā pirms Covid krīzes 2019. gadā.

Inflācija pieņemas spēkā, samazina uzkrājumu vērtību, destabilizē mājāsaimniecību patēriņu un kāpina ražošanas izmaksas. Patēriņa cenu pieaugums IV ceturksnī sasniedza 7,1%. Visvairāk inflācijas kāpumu ietekmējis elektroenerģijas, gāzes cita kurināmā cenu pieaugums, IV ceturksnī vidēji (+22,8%). Inflācijas kāpums izpaudās arī ražotāju cenās, IV ceturksnī tās pieauga par 23,6%, salīdzinot ar 2020. gada IV ceturksni, bet salīdzinot ar 2021. gada III ceturksni pieaugums bija 5,2%. Covid-19 ierobežojumu laikā mājāsaimniecību izveidotie uzkrājumi arvien aktīvāk tika ieguldīti nekustamā īpašumā, it īpaši lietoto mājokļu segmentā, par ko liecina straujais mājokļu cenu indeksa kāpums gada laikā.